

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/15/1067

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	17.07.2015 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.06.2015
Teabevaldaja	Mikitamäe Vallavalitsus adress: Mäe tn 27, Mikitamäe küla, 64301 Põlva maakond e-posti aadress: vald@mikitamae.ee
Teabevaldaja vastutav isik	Vallasekretär
Vaide esitaja (teabenõudja)	Virumaa Nädalaleht (väljaandja Press Kirjastus OÜ), adress: Lõõtspilli 2, 44313 Rakvere e-posti aadress: imre@nadalaleht.eu

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lõigete 1 - 3, § 51 lõike 1 punkti 1 ,
haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja
Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada

2) teen Mikitamäe Vallavalitsusele täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse - vaadata uuesti läbi vaide esemeks olev teabenõue ning väljastada vaide esitajale 29.05.2015 volikogu istungi salvestus tema poolt soovitud viisil, kui puudub seadusest tulenev alus teabenõudja poolt soovitud viisil teabenõude täimisest keeldumiseks. Kui 29.05.2015 volikogu istungi salvestust pole võimalik väljastada vaide esitaja poolt soovitud viisil, siis selgitada välja vaide esitajale sobivaim teabenõude täitmise viis.

2) määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 28. juuli 2015.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades Väike-Ameerika 19 / 10129 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa inspeksioon enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adreessaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adreessaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 02.06.2015 edastas Virumaa Nädalalehe tegevtoimetaja Mikitamäe vallavolikogu esimehele teabenõude, milles palus edastada elektrooniliselt mai- ja juunikuu volikogu istungite salvestused.
2. 02.06.2015 edastas volikogu esimees vaide esitaja teabenõude vallasekretärile.
3. 03.06.2015 keeldus vallasekretär teabenõude täitmisest põhjusel, et valla põhimääruse kohaselt volikogu istung protokollitakse ja protokolliajal on õigus vajadusel teha protokoll koostamise abivahendina kasutamiseks istungitest helisalvestisi, volikogu eelnevalt teavitamata. Seoses eelpool nimetatule helisalvestisi ei väljastata.
4. 03.06.2015 esitas Nädalalehe vastutav toimetaja Andmekaitse Inspeksioonile vaide, teabenõude täitmisest keeldumise peale.
5. Kuna vaites esinesid puudused, siis andis Andmekaitse Inspeksioon vaide esitajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.
6. 17.06.2015 kõrvaldas vaide esitaja vaites esinevad puudused ning täpsustas vaiet, mille kohaselt soovis saada ainult 29.05.2015 volikogu istungi salvestust.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt on Nädalaleht korduvalt pöördunud Mikitamäe vallavolikogu esimehe ja ka vallavalitsuse poole ja saanud neilt vastuseks, et nad keelduvad esitamast lehele ja kodanikule toimunud vallavolikogu avalike istungite helisalvestusi.

Vaide esitaja leiab, et tegemist on avaliku teabe seaduse rikkumisega, sest küsitav info on AVALIK (peaks olema), istungid on olnud avalikud ja kõik volikogu liikmed on olnud alati teadlikud, et toimub ka istungi salvestamine.

Vallavolikogu istungite protokollid, mis on kättesaadavad avalikus dokumendiregistris on sisuliselt infotühjad, sealt ei ole võimalik lugeda välja isegi seda, kes volikogu liikmetest küsis ja mida küsis ning mida vastati.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspeksioonil kohustada Mikitamäe valla volikogu esitama teabenõudes neilt välja küsitud helisalvestised volikogu istungitest. Samuti palub vaide esitaja Andmekaitse Inspeksioonil Mikitamäe vallavalitsusele ja volikogule selgitada, mida tähendab mõiste "viivitamata" ATS-is, see ei tähenda ka par.18 seda, et võidakse ilma põhjenduseta venitada esitatud teabenõude täitmisega 5 tööpäeva.

Vaide täpsustuses on vaide esitaja palunud teha Andmekaitse Inspeksioonil Mikitamäe vallasekretärile ja Mikitamäe vallavolikogule ettekirjutus, et kogu volikogu tegevust ja istungeid ja seal kõlanud arutelu puudutav info oleks avalik informatsioon ja sellele oleks tagatud ka juurdepääs. Kõnealusel juhtumil palun neid kohustada esitama 29.mai 2015.a. Mikitamäe volikogu istungi helisalvestuse koopiat (näiteks saates see mulle e-postkasti vms.)

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Mikitamäe Vallavalitsuse selgituste kohaselt on mai- ja juunikuu volikogu helisalvestised olemas ja neid haldab ja kasutab referent (volikogu istungite protokollija) protokolliga koostamisel abivahendina lähtudes Mikitamäe valla põhimäärusest § 23 lõikest 1, kui on vaja täpsustada päevakorrapunkte.

Selgitus alljärgnevalt:

Kodanik Xxxx Xxxxxxxx käis samal päeval kohe peale tema teabenõudele vastamist vallasekretäri juures ka isiklikult selgitust nõudmas, miks ei väljastata talle helisalvestisi. Pakkusin talle võimalust referendi juures kuulata helisalvestisi, kuna ta oli majas. Kahjuks ta ei soovinud ühtegi vallasekretäri selgitust kuulda võtta, oli väga ärritunud, süüdistas vallasekretäri ja endist vallavolikogu esimeest (03.06.2015 astus tagasi vallavolikogu esimehe kohalt) valetamises ning tormas kabinetist välja.

Vallavalitsuses on võimalik helisalvestisi kuulata, kui midagi jääb arusaamatuks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Kõigepealt peab Andmekaitse Inspeksioon vajalikuks selgitada, et vaie lahendatakse konkreetse vaideseme ulatuses, milleks on antud juhul 29.05.2015 toimunud volikogu istungi salvestuse väljastamine (lähtuvalt vaide täpsustusest). Seega ei saa inspeksioon vaidemenetluse käigus teha teabevaldajale üldist ettekirjutust, et kogu volikogu tegevust ja istungeid ning seal kõlanud arutelu puudutav info oleks avalik informatsioon ja sellele oleks tagatud ka juurdepääs. Ei saa ka välistada, et mõnel istungil arutatakse teemat, mis võib sisaldada ka piiranguga andmeid.

1. Kohalik omavalitsus teabevaldajana

Kohaliku omavalituse korralduse seaduse (KOKS) § 4 kohaselt on omavalitsusorganiteks vallavalitsus ja volikogu. AvTS § 5 lg 1 sätestab, et teabevaldajateks riigi- ja kohaliku omavalituse asutus ehk juriidiline isik, mitte iga tema organ eraldi. Seega olenemata sellest, millisele organile või struktuuriüksusele teabenõue on esitatud, on teabevaldajaks asutus kui juriidiline isik ehk siis antud juhul Mikitamäe Vallavalitsus kui asutus. Seega pole võimalik

teha ettekirjutust eraldi igale valla organile, kellele vaide esitaja teabenõude edastas. Haldusakti adressaadiks saab olla vald kui ametiasutus.

2. Avalik teave

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Olenemata sellest, kas ja mis eesmärgil valla põhimäärus kohustab/lubab volikogu istungeid salvestada, on volikogu istungite salvestuste puhul tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes.

Kuna salvestused on saadud/loodud avalike ülesannete täitmise käigus, siis saab neile juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud alustel (AvTS § 3 lg 2). Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes. Seega ei saa vallavalitsus volikogu istungite salvestustele, kui need on vallavalitsuse valduses, juurdepääsu piirata muul juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus. Vallavalitsuse selgitustest inspeksioonile nähtub, et piiranguid vaide esemeks olevatele salvestustele kehtestatud ei ole.

3 Teabenõudele vastamine

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, mis tähendab, et teabenõudele tuleb vastata esimesel võimalusel. Eeltoodu ei tähenda seda, et teadlikult ja tahtlikult võib vastamisega viivitada vastamise tähtaja lõpuni. Samas ei saa teabenõudja eeldada, et teave tuleb väljastada talle koheselt, kuna teabevaldajal võib olla täita ka muid kiireid kohustusi. Kui teave on väljastatud seaduses sätestatud tähtaja jooksul, ei ole teabevaldaja seadust rikkunud.

Antud juhul jääb inspeksioonile arusaamatuks vaide esitaja väide nagu teabenõudele vastatakse vallavalitsuse poolt viimasel päeval. Vaidele lisatud materjalidest võib aru saada, et teabenõue on esitatud volikogu esimehele 02.06.2015 ning vallavalitsus on sellele vastanud 03.06.2015 ehk järgmisel päeval.

AvTS § 17 lg 1 sätestab, et teabevaldaja täidab teabenõude teabenõudja poolt soovitud viisil. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõudja poolt soovitud viisil teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud sama paragrahvi lõikes 2. Kuna antud juhul on vaide esemeks kirjalikult esitatud teabenõude täitmisest keeldumine, milles vaide esitaja palus volikogu istungi salvestused edastada elektrooniliselt, siis ei ole asjakohane vallavalitsuse selgitus, et järgmisel päeval pakuti vaide esitajale võimalust helisalvestust kuulata referendi juures.

Seadus ei näe ette võimalust keelduda teabenõude täitmisest teabenõudja poolt soovitud viisil kui puudub seadusest tulenev alus ning teabevaldajal omaalgatuslikult otsustada, kas ja millisel viisil ta teabenõude täidab. Isegi juhul, kui teabevaldajal puudub võimalus teabenõuet teabenõudja poolt soovitud viisil täita, peab teabevaldaja sobivama täitmise viisi valimisel võimaluselt eelnevalt konsulteerima teabenõudjaga. Antud juhul ei ole vallavalitsus öelnud, et teabenõude täitmine vaide esitaja soovitud viisil ei ole võimalik ega põhjendanud, miks ta ei saa soovitud teavet vaide esitajale elektrooniliselt edastada.

Riigikohus on oma otsuses 3-3-1-57-03 märkinud järgmist: „*Kehtivatest õigusaktidest ei tulene aga teabevaldaja õigus keelduda teabe väljastamisest motiivil, et teabenõude täitmise viis pole sobiv. Vastavalt AvTS § 17 lg-tele 2 ja 7 tuleb teabevaldajal teabenõude soovitud viisil täitmise võimatusel valida sobiv teabenõude täitmise viis, konsulteerides võimaluse korral enne teabenõude täitmist teabenõudjaga*”. Seega oleks helisalvestuste kohapeal kuulamise pakkumine olnud aktsepteeritav juhul, kui vallavalitsusel poleks olnud võimalik Väike-Ameerika 19 / 10129 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

helisalvestusi elektrooniliselt edastada. Antud juhul teabenõude vastusest seda ei nähtu.

Kuigi teabenõudes soovis vaide esitaja saada nii mai- kui juunikuu volikogu istungite salvestusi, siis 17.06.2015 inspeksioonile edastatud vaide täpsustuses palus vaide esitaja kohustada vallalitsust väljastama ainult 29.05.2015 toimunud isitungi salvestust. Lähtudes eeltoodust ja asjaolust, et vallavalitsus on inspeksioonile kinnitanud, et vaide esitaja poolt soovitud salvestistele ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut, tuleb teabevaldajal vaide esemeks olev teabenõue uuesti läbi vaadata ja kas täita teabenõue 29.05.2015 volikogu istungi salvestise väljastamise osas teabenõudja poolt soovitud viisil, või kui esineb seadusest tulenev alus teabenõudja poolt soovitud viisil teabenõude täimisest keeldumiseks, siis selgitada välja vaide esitajale sobivaim teabenõude täitmise viis.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel